

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL-VECHE

DOSAR NR. 8242/2018

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1175
Ședința publică din data de 26.03.2019
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE: BIANCA LAURA PATRAȘ
GREFIER: ELENA SUZANA MUTU

Pe rol se află soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulate de **reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu **pârâtul VATAMANIUC LIVIU IONEL DRAGOȘ**, având ca obiect „*constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr. 24/2008)*”.

La apelul nominal făcut în ședință publică, a răspuns reclamantul, prin consilier juridic care depune delegație la dosar și pârâtul, prin avocat cu împuternicire avocațială la fila 103.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că pârâtul a indicat domiciliul ales, iar reclamantul a depus răspuns la întâmpinare, după care,

Curtea pune în discuție competența.

Apărătorii părților apreciază că prezenta instanță este competentă să judece cauza.

Curtea, în temeiul art. 131 C.p.c., verificându-și competența, constată că, față de dispozițiile art. 11 din O.U.G. nr. 24/2008, este competentă, general, material și teritorial să soluționeze prezenta cauză.

De asemenea, Curtea constată că nu s-au formulat excepții și acordă cuvântul pe probe.

Consilierul juridic al reclamantului solicită încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosar.

Avocatul pârâtului solicită încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosar și, de asemenea, depune la dosar un set de înscrisuri, privind demisia pârâtului, o cerere către directorul școlii referitoare la numita și răspunsul că aceasta nu a fost eleva școlii în perioada 1983-1985. Totodată, comunică și consilierului juridic al reclamantului înscrisurile depuse.

Consilierul juridic al reclamantului arată că nu a primit decât adresa către primărie.

Curtea pune în vedere avocatului pârâtului să comunice consilierului juridic al reclamantului și celelalte documente depuse la acest termen.

În urma studierii înscrisurilor depuse, consilierul juridic al reclamantului consideră că aceste înscrisuri nu sunt concludente în prezenta cauză.

La interpelarea Curții, avocatul pârâtului arată că prin aceste înscrisuri dorește să dovedească buna-credință a pârâtului și că de la eleva a plecat atragerea pârâtului în calitate de posibil colaborator al securității. Totodată, dorește să dovedească faptul că această elevă nu a existat niciodată la școala respectivă, iar înscrisurile care au fost încheiate de către securitate, în marea lor majoritate, nu reflectă adevărul.

Avocatul pârâtului precizează că inițial pârâtul a fost atras de securitate, refuzând, însă, să participe la aceste activități, iar în nota scrisă de către agentul de la securitate s-a menționat faptul că prima solicitare pe care a avut-o față de pârât a fost să i se dea date și informații cu privire la această Faptul nu este adevărat, iar pârâtul vrea să

dovedească că respectiva elevă nu a fost niciodată la școala respectivă, iar agentul de la securitate a încheiat această notă informativă inițială fără să reflecte adevărul. Mai arată că mai sunt și alte note scrise false, cum ar fi faptul că se presupune că pârâtul ar fi luat 300 lei pentru informațiile pe care le-a dat.

La interpelarea Curții, consilierul juridic al reclamantului arată că aceste înscrisuri nu sunt utile și concludente cauzei.

De asemenea, avocatul pârâtului arată că este de acord cu probele depuse de reclamant.

Curtea încuviințează pentru reclamant proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei. Referitor la înscrisul depus de către pârât, respectiv demisia pârâtului din calitatea de consilier, acesta nu este util soluționării cauzei. Cu privire la celelalte două înscrisuri, Curtea încuviințează proba propusă.

La solicitarea Curții, apărătorii părților arată că nu mai au alte cereri de formulat.

Nemaifiind alte cereri de formulat, Curtea apreciază cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Consilierul juridic al reclamantului solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată și stabilirea calității pârâtului de colaborator al securității, în temeiul art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008.

În esență, solicită să se constate că prin notele informative pe care pârâtul le-a furnizat securității au fost îngrădite drepturile la liberă circulație și la viață privată, astfel cum sunt definite de art. 17, respectiv art. 12 din Pactul internațional pentru drepturile civile și politice.

În concluzie, consilierul juridic al reclamantului solicită admiterea acțiunii.

Avocatul pârâtului solicită respingerea acțiunii și să se constate că pârâtul nu a fost colaborator al securității pentru motivele arătate pe larg în cuprinsul întâmpinării.

Astfel, în prezenta cauză există o situație premisă și o situație de fapt și de drept cu privire la care reclamanta cere să se constate calitatea de colaborator al securității.

În situația premisă, avocatul pârâtului arată faptul că pârâtul din prezenta cauză nu a dorit niciun moment să fie colaborator al securității. I s-a impus acest lucru, a refuzat de mai multe ori, însă în cele din urmă, obligat fiind de amenințările securității atât cu privire la persoana acestuia, cât și cu privire la părinții pârâtului, acesta a fost obligat să achieseze la cerințele pe care securitatea, la acel moment, le-a formulat. De asemenea, solicită să se observe din dosarul personal al colaboratorului Dorneanu mai multe aspecte din care rezultă buna-credință pe care acesta a avut-o și a faptului că nu a dorit să colaboreze cu securitatea. Astfel, nu a existat niciodată acea elevă, iar pârâtul în niciun moment nu a cunoscut faptul că față de el s-au făcut diferite urmăriri de către organele de securitate sau de către alte persoane și nu a dorit în niciun moment să ajute organele de securitate.

În al doilea rând, la dosarul cauzei se arată că pârâtul a primit 300 lei, drept mulțumire de la organele de securitate pentru activitatea pe care a desfășurat-o. Pe de o parte, la acel raport, notă de constatare în sensul că i s-au dat banii, la semnătură nu apare semnătura pârâtului, ci semnătura căpitanului inclusiv unde se scrie că a primit suma de 300 lei.

Mai arată că pârâtul nu-și mai aduce aminte că a semnat sau nu în sensul că a primit respectivii bani, dar cert este că nu i-a primit, i s-a propus să ia suma respectivă de bani, dar nu a vrut să o primească.

Mai mult decât atât, solicită să se observe toate celelalte note aflate la dosarul depus de către C.N.S.A.S., în care organele de securitate fac note informative aproximativ în fiecare an, din care rezultă că pârâtul din prezenta cauză nu a fost niciodată remunerat. Astfel, rezultă că aceste note nu au fost întocmite în conformitate cu adevărul.

De asemenea, în fiecare notă informativă se arată în mod explicit că acesta trebuie să fie mult mai bine instruit, pentru că ar fi dat niște declarații, dar nu sunt foarte utile și de fiecare dată se propune o instruire mai aprofundată a acestuia.

Pe situația de fapt și de drept, avocatul pârâtului arată că pentru a se constata calitatea de colaborator al securității trebuie îndeplinite cele două condiții, în sensul că persoana să fi furnizat informații, informațiile respective să vizeze activități potrivnice regimului comunist și prin aceste informații să se încalce drepturi și libertăți fundamentale.

Reclamantul a depus la dosarul cauzei notă de constatare în care sunt trecute succint toate notele care au fost date de către colaboratorul Dorneanu și din arhiva informativă trei volume. În ceea ce privește cele trei volume în care se și regăsesc note scrise date de către informatorul Dorneanu, pârât în prezenta cauză, se poate observa că în prima dintre ele pârâtul precizează despre numitul T.D. că așteaptă să plece din țară în Austria, dar dorește să obțină aprobare în acest sens, deci în niciun caz nu arată că ar pleca ilegal. În ceea de-a doua, arată că este demoralizat că nu a reușit să obțină aprobarea, că ar fi putut să plece din țară, dar așteaptă să primească acea aprobare. În ceea de-a treia notă informativă se vorbește despre pârâtul R.O., care dorește să plece în S.U.A., dar a depus împreună cu familia cerere de a pleca în străinătate. În a patra, se spune că este trist, pentru că nu a primit viză pentru S.U.A. și a fost chemat la Suceava să se vorbească despre așa ceva. În cea de-a treia notă se mai spune de către pârât că R.O. împreună cu frații T. doresc să înființeze o organizație care să lupte pentru drepturile omului, însă ulterior în celelalte note informative pârâtul nu mai vorbește niciodată despre această organizație care să lupte pentru drepturile omului și spune organelor de securitate că nu s-a mai discutat absolut nimic, iar în subsidiar, pârâtul susține faptul că a trecut această informație la solicitarea expresă a organelor de securitate și că nu auzise niciodată despre o astfel de organizație. În a cincea notă informativă se vorbește despre numitul B.Y., care a discutat negativ despre nivelul de trai din țara noastră, în sensul în care autoritățile de la acea vreme nu transmit meciul de fotbal.

De asemenea, toate celelalte note informative la care face referire C.N.S.A.S. sunt trecute în această notă de constatare. Rezultă că ele nu există într-un format scris de către informatorul pârât în prezenta cauză, iar raportat la acest fapt, Curtea Constituțională a spus că în parte Ordonanța 24/2008 este neconstituțională, în sensul în care, dacă declarațiile presupușilor colaboratori au fost transcrise de către organele de securitate, acestea nu pot fi luate în considerare ca și probe, pentru că organele de securitate puteau să transcrie tot ceea ce voiau ele.

Față de aceste aspecte, avocatul pârâtului apreciază că prima condiție nu este îndeplinită.

În ceea ce privește cea de-a doua condiție, respectiv faptul că prin notele respective s-au încălcat drepturi și libertăți fundamentale, respectiv art. 12 și art. 17 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice. În niciuna dintre declarațiile date, pârâtul din prezenta cauză nu a vorbit organelor de securitate despre vreo posibilă faptă de trecere frauduloasă a frontierei. Tot ce a vorbit pârâtul au fost informații cunoscute sau necunoscute de către securitate, raportat la persoane care în mod legal își depuseseră cereri să plece în alte state și care așteptau aprobarea din partea autorităților române, dar în niciun caz niciuna dintre ele nu vorbește despre o posibilă trecere frauduloasă a frontierei, astfel că punctul 12 din Pact nu este încălcat.

De asemenea, susține că nici punctul 17 nu este încălcat, deoarece Curtea Constituțională a arătat în diferite decizii că respectiva Ordonanță 24/2008 nu creează premisele unei forme de răspundere morală juridică colectivă pentru simpla participare la activitățile serviciilor de informații în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Mai arată că lipsa de vinovăție în parte nu poate fi dovedită decât prin probe indirecte, deoarece la momentul anilor 80-90 niciun ofițer

de securitate nu chema două, trei persoane pentru a fi martori asistenți când lua declarațiile unuia, să divulge informațiile pe care el le cunoștea cu privire la alte persoane și atunci reaua-credință și abuzurile care s-au săvârșit de către agenții de securitate nu pot fi dovedite decât prin niște probe indirecte.

Prin urmare, față de notele de constatare depuse la dosar, avocatul pârâtului solicită înlăturarea tuturor celorlalte presupuse declarații ale pârâtului, pentru că sunt consemnate în scris de către organele de securitate, pe de o parte, iar pe de altă parte, dacă se va trece peste acest aspect, trebuie să se observe că aceste note scrise chiar de către securitate, multe dintre ele sunt ambigue.

În replică, consilierul juridic al reclamantului arată că, în primul rând, din nota de constatare rezultă că notele informative furnizate de către pârât sunt olografe, ceea ce înseamnă că au fost redactate de pârât. În al doilea rând, ceea ce susține avocatul pârâtului că pârâtul a fost forțat să dea acele note informative nu se face în niciun fel dovada și din acele note nu rezultă niciun indiciu că s-ar fi exercitat vreo presiune, iar încasarea sumei de bani demonstrează faptul că în speță a existat o stimulare, o recompensare a pârâtului pentru informațiile furnizate.

În replică, avocatul pârâtului arată că respectiva sumă de bani nu a fost încasată, iar cu privire la celelalte înscrisuri față de care reclamantul arată că sunt olografe, susține că dacă au fost și alte înscrisuri olografe, reclamantul trebuia să le depună la dosarul cauzei.

Curtea declară dezbaterile închise și reține cauza în pronunțare.

CURTEA

Deliberând asupra cauzei de față constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel București, Secția a VIII-a de Contencios administrativ și fiscal la data de 22.11.2018, reclamantul Consiliul Național Pentru Studierea Arhivelor Securității, în contradictoriu cu pârâtul Vatamaniuc Liviu Ionel Dragoș, a solicitat să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În motivare, reclamantul a arătat că, în fapt, domnul Vatamaniuc Liviu Ionel Dragoș ocupă funcția de consilier local al comunei Sucevița, județul Suceava.

Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h) .

Conform Notei de Constatare nr. DI/1/987/27.08.2018, domnul Vatamaniuc Liviu Ionel Dragoș, fiind profesor suplinitor la școala generală din satul Voevodasa, comuna Sucevița, a fost recrutat pentru „cunoașterea preocupărilor cadrelor didactice, a elevilor, cât și pentru prevenirea unor fenomene negative care pot avea loc în această unitate școlară”. A semnat, la data de 26.11.1984, un Angajament, olograf, atribuindu-i-se numele conspirativ „Dorneanu”.

Astfel, reclamantul a solicitat să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, în raport prevederile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/1/987/27.08.2018.

Reclamantul a reținut, astfel, că notele informative furnizate de pârât cu numele conspirativ „Dorneanu”, identificate în dosarele persoanelor urmărite, referitoare la intenții de evaziune din țară și comentarii referitoare la nivelul de trai din România comunistă.

De altfel, dorința de a emigra era privită de conducerea statului ca o contestare a condițiilor „deosebite” de viață asigurate de regim, fiind atent monitorizată de organele de Securitate.

De asemenea, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că astfel, cetățenii români ajunși în străinătate, puteau oferi informații despre situația economică și socială a României, destrămând astfel barierele informaționale controlate de partid.

Totodată, comparațiile dintre condițiile de trai din Europa capitalistă și cele din România comunistă au constituit pentru organele de Securitate, întotdeauna, motive de deschiderea a unor dosare de urmărire informativă. Este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului puna accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, considerat exploator, în consecință asemenea comentarii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Pe cale de consecință, furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

Referitor la informațiile prevăzute la punctul 1, în sensul să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, reclamantul a arătat că și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul Vatamaniuc Liviu Ionel Dragoș au vizat îngădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și a dreptului la libera circulație, prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 30, art. 3-1 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pârâtul a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea ca neîntemeiată a acțiunii în constatare și, pe cale de consecință, să se constate că nu a avut calitatea de colaborator al securității.

Astfel, pârâtul a apreciat că nu sunt îndeplinite cele două condiții prevăzute de lege, respectiv:

- persoana sa fi furnizat informații, sub orice forma, organelor de Securitate, informații care sa se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist;
- aceste informații furnizate sa vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De asemenea, pârâtul a arătat că, așa cum rezulta din nota de constatare nr. DI/1/987/27.08.2018, el a fost recrutat pentru cunoașterea preocupărilor cadrelor didactice, a elevilor, cât și pentru prevenirea unor fenomene negative care pot avea loc în unitatea școlară unde își desfășura activitatea.

În ceea ce privește condiția ca informațiile furnizate securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului comunist, pârâtul a arătat că notele reținute de reclamant în

motivarea cererii sale sunt nerelevante sub aspectul faptelor și activităților descrise. Astfel, în ceea ce privește informarea din 04.06.1986, aceasta se refera la numitul T.D. care aștepta sa obțină aprobarea sa plece din țara în Austria, însă acest aspect nu reprezintă o activitate contrară regimului comunist, cu atât mai mult cu cât în nota informativă se precizează ca T.D. ar fi putut sa plece ilegal din țara, dar nu a făcut acest lucru, așteptând sa obțină aprobarea legală.

Mai mult decât atât, și în nota din 02.11.1986 se presupune ca pârâtul a informat Securitatea despre T.D., dar a arătat ca T.D. este demoralizat deoarece se întârzie cu data plecării însă nu a spus nimic despre vreo plecare ilegală a acestuia, astfel încât informațiile furnizate nu se refera la activități potrivnice regimului comunist.

În ceea ce privește nota din 20.03.1987 din dosarul I 114770, informația pârâtului s-a referit la faptul ca R.O. dorește sa plece în USA, dar a arătat ca acesta a formulat cerere împreună cu soția de a pleca în străinătate și în niciun caz nu a susținut ca acesta ar încerca sa plece ilegal din țara. De asemenea, a informat ca acesta împreună cu frații T. dorește sa înființeze o organizație care sa lupte pentru drepturile omului. În ceea ce privește acest ultim aspect pârâtul a arătat că nu a avut cunoștința despre așa ceva însă a fost obligat de către securitate să scrie acest aspect.

În ceea ce privește a patra așa zisă dovadă a reclamantului, respectiv nota din 21.04.1987, pârâtul a arătat că el doar a arătat ca R.O. a fost chemat la Suceava în legătură cu plecarea în USA, fapt de altfel cunoscut de Securitate și care nu avea relevanța ca fiind activitate potrivnică regimului comunist și a mai precizat ca acesta nu a mai spus nimic despre organizația pe care dorea să o formeze, combătând astfel aspectele declarate anterior și care fusesse obligat sa le declare.

Ultima dovada a reclamantului este neelocventa, deoarece acolo a precizat despre numitul B.Y. ca discuta negativ cu privire la nivelul de trai din țara noastră și ca nu erau în stare sa transmită niște meciuri. Restul susținerilor vizau faptul ca respectivul nu-și achita sarcinile profesionale, deci nu aveau legătură cu regimul comunist.

Alte note informative probabil nu au existat, organul de securitate a trecut în rapoartele sale care se și afla la dosarul cauzei ce a dorit deoarece pârâtul a refuzat să scrie neadevăruri și probabil cel care se ocupa de supravegherea sa nu avea altă soluție decât sa întocmească rapoarte false, neadevărate.

Față de aspectele precizate, pârâtul a arătat că nu se susține teoria reclamantului potrivit căreia prin notele sale ar fi descris fapte contrare regimului comunist, atât timp cat în niciuna dintre acestea nu vorbea despre vreo trecere frauduloasă a frontierei de stat, ci doar arăta că respectivele persoane depuseseră cereri de a pleca în străinătate în mod legal.

Singurul aspect de care s-ar fi putut lega reclamantul ar fi fost acela potrivit căruia crearea unei organizații care să lupte pentru drepturile omului ar fi fost contrară regimului comunist, însă pârâtul a solicitat să se observe că, pe de o parte acesta a întocmit nota respective sub amenințare, iar pe de alta parte, încă din luna următoare, respectiv din 21.04.1987 pârâtul le-a relatat organelor de Securitate ca numitul R.O. nu a mai discutat nimic despre vreo asemenea organizație.

De asemenea, pârâtul a solicitat să se observe că dintre cele 5 note invocate de către reclamant și atașate la dosarul cauzei, doar 3 dintre ele sunt scrise de către pârât, celelalte informații rezultând din rapoartele întocmite de către securitate, rapoarte care privesc date și informații pe care nu le recunoaște, și care nu pot constitui probe în lumina deciziei Curții Constituționale.

După analiza probelor de la dosar și, în raport de dispozițiile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, pârâtul a considerat că nu se probează îndeplinirea ipotezei textului de lege, respectiv a denunțării activităților și atitudinilor potrivnice regimului totalitar comunist.

La punctul 2. din acțiune reclamantul a susținut ca informațiile despre care pârâtul a făcut vorbire mai sus au îngrădit drepturile și libertățile fundamentale ale omului și ca prin urmare sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru ca acesta să fie considerat colaborator al Securității.

Pe de o parte furnizarea de informații nu a fost făcută conștient, iar pe de alta parte (chiar și dacă ar fi fost făcute în lipsa unor amenințări) cuprinsul informărilor nu vizau aspecte care să îngrădească drepturile și libertățile fundamentale.

A vorbi despre o persoană ca a depus o cerere de a pleca din țară nu înseamnă că i se încalcă vreun drept acelei persoane, cu atât mai mult cu cât chiar persoana respectiva acționa în mod legal.

De asemenea, reclamantul a susținut ca pârâtul a fost conștient ca asupra persoanelor la care s-a referit în notele informative se vor lua măsuri de urmărire și verificare și ca a vizat aceasta consecință. Nimic mai neadevărat. Pârâtul a solicitat să se observe ca în toate presupusele declarații date securității nu este incriminată nicio persoană, ba chiar mai mult a încercat ca prin relatările sale să nu vatăme drepturile niciunei persoane, încercând să nu transmită informații compromițătoare fata de niciun alt concetățean.

În același timp, aceste note și rapoarte nu pot să conducă la concluzia îndeplinirii și a condiției vizării îngrădirii drepturilor și libertăților fundamentale.

S-a susținut în concluzia acțiunii introductive de instanță ca pârâtul a încălcat prevederile art. 12 și art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Pârâtul a mai arătat că este eronată această concluzie și pârâtul a solicitat să se observe toate notele sale date securității și să se constate ca nu a făcut vorbire în niciuna dintre acestea despre vreo posibilă trecere frauduloasă a frontierei, ba mai mult decât atât a arătat ca fiecare dintre persoanele fata de care a dat note informative și-au depus cereri oficiale de a pleca în străinătate, deci au urmat procedura legală, procedura despre care securitatea știa (deci nu le-a oferit informații altele decât cele cunoscute) astfel încât nu le-a încălcat dreptul la liberă circulație în niciun fel.

În concluzie, pârâtul a apreciat ca nu poate fi considerat un colaborator al securității în sensul de persoană care a furnizat informații, precum note și rapoarte scrise, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

De altfel, Curtea Constituțională a admis în parte excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității și a constatat ca sintagmele "sub orice formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" din cuprinsul art. 2 lit. b) teza I din OUG 24/2008 sunt neconstituționale. Curtea Constituțională a revenit asupra propriei jurisprudențe, apreciind ca textul ar putea deschide calea unor abuzuri, întrucât lucrătorii Securității ar fi putut consemna declarații sau fapte nereale, pe baza cărora unele persoane ar putea fi declarate, în prezent, ca foști colaboratori ai fostei Securități.

Este exact situația în care se află pârâtul. Au fost doar câteva note informative ale acestuia, majoritatea date sub amenințare, restul probatoriului existent la dosarul cauzei constând în Referate întocmite de către agenții Securității, referate care se presupune ca au la baza declarații verbale ale pârâtului, dar care au fost întocmite în cele din urmă așa cum a dorit agentul de securitate, prin distorsionarea adevărului, referate care în lumina deciziei Curții Constituționale sunt nule.

Simplele mențiuni din rapoartele și notele foștilor lucrători ai Securității Statului neînsoțite de nicio notă informativă a pârâtului, sau de vreun înscris din care să reiasă ca măcar vreuna din sarcinile sau vreunul dintre obiectivele pe care le avea de îndeplinit s-ar fi concretizat, cu consecința afectării drepturilor și libertăților omului, nu pot forma opinia

instanței în sensul ca pârâtul a desfășurat activități care prin natura lor se circumscriu condițiilor prevăzute în OUG 24/2008.

Calitatea de colaborator în cazul pârâtului nu poate să fie constatată doar pe baza notelor și rapoartelor semnate de alți lucrători ai Securității, în care apare numele său.

De asemenea, pârâtul a apreciat ca reclamantul a judecat în virtutea unei reale prezumții de vinovăție cu privire la faptele acestuia. Deși s-a reținut ca trebuie îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/2008, nu s-a avut în vedere ca activitățile sale nu au suprimat sau îngrădit drepturi și libertăți fundamentale. Numai îndeplinirea cumulativă a tuturor acestor condiții poate să atragă stabilirea calității de colaborator al Securității.

De altfel, prin Deciziile cu nr. 843/2011, nr. 530/2009 și nr. 1522/2011 ale Curții Constituționale, s-a statuat că OUG nr. 24/2008 urmărește deconspirarea, prin consemnare publică, a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În drept, au fost invocate prevederile art. 205 și urm C. pr. civ, OUG. nr.24/2008.

Asupra cauzei de față, analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

Conform Notei de Constatăre nr. DI/I/987/27.08.2018, pârâtul Vatamaniuc Liviu Ionel Dragoș, profesor suplinitor la școala generală din satul Voevodasa, comuna Sucevița, a fost recrutat pentru „cunoașterea preocupărilor cadrelor didactice, a elevilor, cât și pentru prevenirea unor fenomene negative care pot avea loc în această unitate școlară”.

Pârâtul a semnat la data de 26.11.1984 un angajament, olograf, atribuindu-i-se numele conspirativ „Dorneanu”.

În Raportul cu propuneri de înregistrare în calitate de informator a numitului VATAMANIUC Liviu din com. Sucevița, jud. Suceava, 30.11.1984, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, col. , șef Serv. 3, cpt. plt. șef post de miliție , se consemnează următoarele: „În baza aprobării conducerii profesionale, la data de 26.11.1984 s-a trecut la recrutarea numitului VATAMANIUC Liviu, profesor suplinitor la șc. generală Voevodasa, com. Sucevița, care a decurs în condițiile prevăzute în raportul cu propuneri de recrutare. Candidatul a acceptat fără rezerve propunerea de a colabora în mod secret și organizat cu organele de Securitate, dând și angajament scris în acest sens. În procesul recrutării, a furnizat și un material informativ de valoare operativă despre un număr de trei elemente cunoscute cu intenții de evaziune, aflate în baza de lucru a postului de miliție Sucevița, pe linie de Securitate. De comun acord s-a stabilit să poarte numele conspirativ <DORNEANU>. Față de cele raportate, propunem ca numitul VATAMANIUC Liviu să fie înregistrat la compartimentul BID Suceava în calitate de informator al organului de Securitate în problema <tineret-învățământ>”.

Nota de analiză privind activitatea desfășurată de colaboratorul cu numele conspirativ „DORNEANU”, 15.12.1985, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt. șef post de miliție, atestă următoarele:

„În perioada la care se referă analiza, respectiv 26.11.1984-10.11.1985, colaboratorul cu numele conspirativ <DORNEANU> a furnizat un număr de 14 materiale informative scrise /.../ Majoritatea informațiilor furnizate se referă la unele persoane din baza de lucru a postului de miliție, respectiv elemente pe linie de Securitate pe lângă care are posibilități de pătrundere în intimitățile lor, furnizând mai puține informații referitoare la tineret și învățământ pentru care a fost recrutat. Colaboratorul nu este deconspirat, este atașat organelor noastre, are

posibilități bune de pătrundere în intimitatea unor elemente din atenția noastră. În această perioadă nu a fost remunerat.

De asemenea, are posibilități foarte bune de a furniza unele date și informații din problema <învățământ tineret> /.../ Ca urmare a celor stabilite în prezenta notă de analiză, apreciem activitatea colaboratorului ca fiind bună, putând să rămână și în continuare în rețeaua informativă a postului de miliție în problema pentru care a fost recrutat.", f. 13.

• Notă de analiză privind activitatea desfășurată de colaboratorul cu numele conspirativ „DORNEANU”, 24.12.1986, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt.
..... șef post de miliție:

„În perioada la care se referă prezenta notă de analiză, colaboratorul a furnizat un număr de 19 materiale informative scrise despre elemente ce prezintă interes pentru munca de Securitate din problema pentru care a fost selectat. Prezenta notă de analiză se referă la perioada 10.11.1985- 24.12.1986. În această perioadă colaboratorul s-a prezentat cu regularitate la întâlnirile planificate, având materiale informative scrise, iar atunci când nu le avea scrise deținea suficiente date pentru a redacta nota informativă în prezența noastră. Colaboratorul nu este deconspirat, este atașat organelor noastre, are posibilități bune de pătrundere în intimitatea unor elemente din atenția noastră, în această perioadă nu a fost remunerat, nu este deconspirat /.../ Ca urmare a celor stabilite în prezenta notă de analiză, apreciem activitatea colaboratorului <DORNEANU> ca fiind bună, și suntem de acord ca acesta să rămână mai departe în rețeaua informativă pe linie de Securitate în problema pentru care a fost selectat.”, f. 16.

Notă de analiză privind activitatea desfășurată de colaboratorul cu numele conspirativ „DORNEANU”, 24.12.1987, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt.
șef post de miliție:

„Prezenta notă de analiză se referă la perioada 24.12.1986-24.12.1987, perioadă în care colaboratorul a furnizat un număr de 24 de materiale informative despre elementele din B.L. pe linie de securitate din problema <învățământ-tineret>, problemă pentru care a fost recrutat. De fiecare dată colaboratorul s-a prezentat la întâlnirile planificate, la ora, data și locul stabilit, având materialele scrise, iar atunci când nu le avea, deținea suficiente date pentru a le redacta în prezența noastră. Colaboratorul nu este deconspirat, nu a fost remunerat, are posibilități și calități pentru munca de Securitate, dorește ca și în continuare să colaboreze cu organele noastre /.../ Față de cele consemnate mai sus, considerăm ca foarte bună activitatea desfășurată de colaboratorul cu numele conspirativ <DORNEANU> și suntem de acord ca și pe mai departe să facă parte din R.I. pe linie de Securitate în problema pentru care a fost selectat.”, f. 18.

• Notă de analiză privind activitatea desfășurată de colaboratorul cu numele conspirativ „DORNEANU”, 13.11.1988, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt.
..... șef post de miliție:

„În perioada la care se referă analiza, persoana de sprijin cu numele conspirativ <DORNEANU> a furnizat un număr de 19 materiale informative scrise și mai multe informații verbale cu valoare operativă foarte bună. Colaboratorul lucrează în problema tineret-învățământ și se află în legătura plt. Majoritatea informațiilor furnizate de acest colaborator se referă la elemente tinere aflate în baza de lucru, precum și din cadrul obiectivelor, locurilor și mediilor de pe raza comunei. Persoana de sprijin nu este deconspirată, nu a fost remunerată în această perioadă, este atașată organelor noastre, are posibilități bune de pătrundere în intimitatea unor elemente tinere din atenția noastră, pe lângă care este dirijat /.../ Ca urmare a celor stabilite în prezenta notă de analiză, i se acordă persoanei de sprijin pe perioada analizată calificativul de foarte bine, putând rămâne și în continuare în rețeaua informativă a postului de miliție, în problema pentru care a fost recrutat.”, f. 21.

Dintre numeroasele note informative furnizate de catre parat ,urmatoarele sunt apreciate de catre instanta ca relevante din perspectiva stabilirii calitatii acestuia de colaborator al securitatii:

-În dosarul având la CNSS cota 114770 , cu titular R.O., urmărit deoarece a fost semnalat cu intenție de trecere frauduloasă a frontierei, Nota informativă din 20.03.1987, olografă, semnată cu numele conspirativ „DORNEANU”, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt. , șef post de miliție:

„Pe data de 14.03.1987 am plecat la Rădăuți împreună cu soția și ne-am întâlnit cu o rudă de-a soției, împreună cu soțul. Am plecat împreună la restaurantul Nordic și, printre altele, l-am întrebat pe soțul rudei soției, R. O., unde lucrează:

Mi-a spus că ultima dată a lucrat în învățământ, ca profesor suplinitor la Volovăț, dar l-a dat afară fiindcă s-a aflat că s-a pocăit și vrea să plece în SUA. De asemenea, a spus că a depus mai demult cerere pentru plecare definitivă pentru el și soție /.../ Acesta a mai spus că împreună cu mai mulți prieteni, printre care și frații, vor să înființeze o organizație intitulată <Bucovina Liberă>, care să lupte pentru drepturile omului.

Nu este încadrat în muncă și trăiește din expediente.”, vol. 1, f. 76.

Nota subofițerului:

„Să ne sesizeze în continuare date și aspecte pe linie de tineret învățământ”, însemnare marginală, 25.03.1987:

„Datele se confirmă prin informațiile deținute de Serv. 1, Suceava.”, vol. 1, f. 76.

--În același dosar ,Notă informativă, 21.04.1987, olografă, semnată cu numele conspirativ „DORNEANU”, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt. șef post de miliție:

„Pe data de 18.04.1987 m-am întâlnit cu numitul R. O., din Rădăuți:

Printre discuții, am abordat și problema lui T. D.și mi-a spus că a vorbit cu el la telefon și a spus că va pleca în RFG. De asemenea, mi-a spus că a fost chemat la Suceava în legătură cu plecarea în SUA. în legătură cu organizația pe care vrea să o formeze nu mi-a mai spus nimic.”, vol. 1, f. 78.

„Materialul va fi înaintat la Sec. oraș Rădăuți, pentru verificări.”, vol. 1, f. 78v.

-Notă informativă, 09.08.1987, olografă, semnată cu numele conspirativ „DORNEANU”, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt. , șef post de miliție:

„Am discutat cu numitul R. O. despre plecarea lui în SUA. Mi-a arătat o adeverință prin care să se folosească la ambasada SUA. Din adeverință reiese că are deja pașaportul, așteaptă viza de intrare. Din discuții a reieșit că el deja este cetățean străin și a plătit 3000 lei pentru a mai sta 6 luni în țară. A spus că nu renunță la cetățenia română, ca să poată veni înapoi în țară când dorește. Prietenii din anturajul său îl îndeamnă să plece. Cu acești prieteni, care majoritatea nu au ocupație, organizează la diferite domiciliu filme video. Locul unde organizează aceste distracții îl schimbă des pentru a nu fi depistați de organele de miliție. Proprietarul acestui aparat este un tânăr din Suceava (nu-i știu numele).”, voi. 1, f. 95v.

Nota subofițerului:

„Materialul se exploatează la Sec. oraș Rădăuți.”, voi. 1, f. 95v.

În Raport cu propunere de deschidere a dosarului de urmărire informativă „RADU”, privind pe numitul R. O., 28.03.1987, I.J. Suceava, Sec. oraș Rădăuți, col. șef Securitate județeană, cpt. șef Sec. oraș, lt. , lt. col. șef Serv. 1:

„Informatorul <DORNEANU>, din legătura postului de miliție Sucevița, ne-a semnalat că R. O. împreună cu mai mulți tineri, printre care și frații T., vor să înființeze o organizație autointitulată „Bucovina Liberă”, care să lupte pentru drepturile omului(...)

Informatorul <DORNEANU>, din legătura Postului de miliție Sucevița, va fi instruit ca în discuțiile cu urmăritul să stabilească:

- persoane care fac parte din Organizația autointitulată <Bucovina Liberă>, statutul acesteia, scopurile pe care le urmărește, din a cui inițiativă și influență a fost înființată.”, voi. I, f. 1-4.

Notă de analiză în DUI „Radu”, 27.07.1987, I.J. Suceava, Sec. oraș Rădăuți, col. șef Securitate județeană, cpt. șef Sec. oraș, lt. lt. col. șef Serv. I:

„Dirijarea în continuare pe lângă urmărit a informatorilor /.../ și <DORNEANU>, care se bucură de încrederea sa, pentru a-i cunoaște preocupările și intențiile.”.

-În dosarul având la CNSAS cota 10108968, titular B. G. V. , urmărit deoarece a fost semnalat cu manifestări negative la adresa orânduirii de stat și audierea postului de radio Europa Liberă , Nota informativă din 12.06.1986, olografă, semnată cu numele conspirativ „DORNEANU”, I.J. Suceava, Postul de miliție Sucevița, plt. șef post de miliție:„În cunos pe numitul B. V. din Rădăuți, profesor la școala gen. Voievodeasa, cu care am discutat de mai multe ori în cursul iunie 1986. Acesta a suferit o condamnare de drept comun, executând o pedeapsă la locul de muncă și în prezent se află în anturajul unor persoane dubioase din orașul Rădăuți. În rândul cadrelor didactice discută negativ cu privire la nivelul de trai din țara noastră, că nu suntem în stare să transmitem și niște meciuri și elogiază modul de viață din țările capitaliste. Ca profesor nu se achită de sarcinile profesionale, lipsește frecvent de la ore, iar în locul său nu suplinește orele alt cadrul didactic, fiind susținut de către directorul școlii.”.

2. Instanța reține că potrivit art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 colaboratorul Securității este definit ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatari verbale consemnate de lucratorii Securității, prin care *se denuntau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat ingradirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*”.

În ceea ce privește prima condiție , se constata ca notele informative furnizate de parat denuntau activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist,cunoscut fiind ca erau considerate potrivnice sau ostile regimului totalitar comunist intenția de a parasi țara ,ascultarea posturilor de radio străine,orice critici aduse ideologiei oficiale , politiciii de partid și de stat etc .

Notele informative ale paratului au fost de natură a aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate, furnizarea acestor informații către organele de securitate expunand persoanele în cauză unor consecințe negative pentru ei, prin aceea ca au fost verificate de catre organele de Securitate ,astfel cum s-a aratat anterior,fiind încălcat dreptului la viața privată prev. de art.17 din Pactul International privind Drepturile Civile și Politice și dreptul la liberă circulație ,prevăzut de art.12 din Pactul International privind Drepturile Civile și Politice

De altfel,activitatea paratului a fost apreciata de catre ofiterii de Securitate , notele de analiza redate anterior confirmând valoarea operativă a informațiilor furnizate de acesta .

În plus ,pârâtul a și fost recompensat cu suma de 300 lei ,astfel cum rezultă din înscrisul intitulat „chitanță” ,scris și semnat de acesta cu numele conspirativ „Dorneanu”.

Apararea paratului potrivit cu care ar fi fost constrâns de către Securitate sa furnizeze informatii , nu este sustinuta probator.

Dimpotriva , din Raportul cu propuneri de recrutare a pârâtului in calitate de informator, intocmit la data de 25.10.1984 , rezulta acesta „(...) a acceptat fără rezerve propunerea de a colabora în mod secret și organizat cu organele de Securitate”.

Curtea mai subliniază că informațiile furnizate de către pârât apreciate relevante de instanță pentru stabilirea calității de colaborator au fost exclusiv cele menționate în cuprinsul notelor olografe ale acestuia, nefiind avute în vedere „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”. Așa fiind, trimiterea pârâtului la jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 672/2012) apar ca irelevante din această perspectivă.

Față de toate aceste considerente, constatând îndeplinite condițiile prev. de art.2 lit.b din OUG 24/2008, instanța, fata de dispozitiile art.11 din acelasi act normativ, va admite acțiunea și va constata că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de **reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în sector 3, București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, în contradictoriu cu **pârâtul VATAMANIUC LIVIU IONEL DRAGOȘ**, cu domiciliul în București, sector 4, bd. C-tin Brâncoveanu,

Constată calitatea pârâtului Vatamaniuc Liviu Ionel Dragoș (n. 29.11.1954, în comuna Sucevița, Jud. Suceava) de colaborator al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea de recurs urmând a fi depusă la Curtea de Apel București - Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 26.03.2019.

PREȘEDINTE
Bianca Laura Patraș

GREFIER
Elena Suzana Mutu

Red. B.L.P./4ex.

ROMANIA
CURTEA DE APPEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul alăturat

în dosarul acestei instanțe Nr. 8242/2/2018

se legalizează de noi

GREFIER ȘEF.

S-a anulat chitanța nr. 1000/2018
S-a anulat chitanța/foata de vârsământ Nr.
în sumă de lei

GREFIER ȘEF

Definitivă prin respingerea
recursului ca nefondat,
decizia nr. 2443/04.05.2018
dosar nr. 8242/2/2018/ccj.